
HEGYVIDÉKI IGEHIRDETÉSEK

ISTEN GONDOLATAI

Ézsaiás 55,6-11

2016. 03.13.

IGEHIRETŐ: SZABÓ ISTVÁN

Lekció: Római levél 12,1-9.

Imádkozunk: Köszönjük, Mennyei Atyánk, a mi Urunk Jézus Krisztusunk által, a Te sokféle kegyelmedet és ajándékodat, s köszönjük, hogy mindezekkel nemcsak azt erősítet meg, hogy kedves gyermekeid vagyunk, akiket felruháztál szereteteddel, hűségeddel, dicsőségeddel, hanem azt is láthatjuk, hogy milyen szolgálatokra hívsz bennünket, hogy Nevednek dicsőségére élhessünk. Mindenekelőtt azt köszönjük, hogy újra meg újra, szólsz hozzánk és hívogatsz, hogy Hozzád térjünk, Téged keressünk, Rád figyeljünk, akaratodat akarjuk megérteni és betölteni. Így köszönjük meg mostani istentiszteletünket, köszönjük a kegyelmedet, hogy megtartottál és megőriztél bennünket erre az órára, és köszönjük, hogy most néped közösségében, szent hajlékban dicsőíthetünk Téged. Köszönjük, hogy vigasztaltál, gyógyítottál, felemeltél betegágyból, megsegítettél küzdelmekben, megvilágosítottál igazságban, hogy kiárasztottad reánk szent kegyelmedet és irgalmasságodat. Így kérünk most, add nekünk Szentlelked bölcsességét, erejét, hogy szent Igédnek világosságában teljesen megnyissuk szívünket, lelkünket, és szabad lélekkel várjuk szent igédet, annak áldását, megújító hatalmát. Krisztusért, a mi Urunkért kérünk, hallgass meg bennünket. Ámen

Textus: Keressétek az Urat, amíg megtalálható, hívjátok őt segítségül, amíg közel van. Hagyja el a gonosz az ő útát, és a bűnös férfiú gondolatait, és térjen az Úrhoz, és könyörül rajta, és a mi Istenünkhöz, mert bővelkedik a megbocsátásban. Mert nem az én gondolataim a ti gondolataitok, és nem a ti útaitok az én útaim, így szól az Úr! Mert amint magasabbak az egek a földnél, akképen magasabbak az én útaim útaitoknál, és gondolataim gondolataitoknál! Mert mint leszáll az eső és a hó az égből, és oda viszsa nem tér, hanem megöntözi a földet, és termővé, gyümölcsözővé teszi azt, és magot ad a magvetőnek és kenyeret az éhezőknek: így lesz az én beszédem, amely számból kimegy, nem tér hozzám üresen, hanem megcselekszi, amit akarok, és szerencsés lesz ott, ahová küldöttem. Ézsaiás könyve 55,6-11.

Szeretett gyülekezet, kedves testvérek! Voltaképpen végére érkezünk annak a hosszú szakasznak, amelyet a biblia-tudósok szolgálóknak vagy az Úr szolgálójáról szóló énekeknek neveznek, _ ez Ézsaiás próféta könyvének 40. részétől szűken véve az 55., de talán inkább az 56. részig tart. Ennek a tagolásról már néhány alkalommal szoltam, ezt most nem kívánom újra részletezni. Annyit azonban fontos megemlíteni, hogy ezeknek az énekeknek van egy sajátos jellegzetessége: a szolga időről időre előre lép, magára mutat, elmond önmagáról valamit, illetve Isten is őreá mutat. Isten vigasztalást hirdet népének. A szolga tiszte, hogy továbbítsa népe számára Isten ígéreteit. Buzdítania kell, hogy népe felkeljen levert állapotából, elkeseredettségéből, csüggedéséből, és éljen Isten szép és jó rendje szerint. Azt is láttuk, hogy rejtélyes és talányos alak ez a szolga. Mi is idéztük azt, amit a szerencsén komornyik kérdezett Fülöp diakónustól ott, a Caesarea Filippi országúton: ki ez a szolga, kiről beszél a próféta? És Fülöp bátorságával mi is rámutattunk Krisztusunkra, hiszen az a mi boldog bizonyosságunk, hogy ezek a jövendölések Őbenne teljesedtek be. Ő az, akiről a szenvedő szolga kapcsán az elmúlt alkalommal is hallottunk, Ő az, aki nem nyitotta ki száját, hallgatott, mint juh, amikor mézsárszékre viszik, Ő az, aki önként adta lelkét, Ő az, aki a bűnösökért szenvedett, Ő az, akinek áldozatáért és engedelmességéért Isten sokakat megigazított és megdicsőített.

Azt is láttuk, hogy olykor nehéz eldöntenünk azt, hogy vajon ez a szolga a főszereplő, akiről a próféta jövendöl, vagy az Úr az, aki elküldi őt. Mert a próféta nem annyira a szolgálóról beszél, hanem Istenről, mégpedig egészen különös módon. Most az Úr az, aki egy nagy hívást ismétel meg, prófétája szájával. Így kezdődik: *keressétek az Urat, amíg megtalálható, hívjátok Őt segítségül, amíg közel van, hagyja el a gonosz az ő útját, a bűnös gondolatait és térjen az Úrhoz, és könyörül rajta és a mi Istenünkhöz, mert bővelkedik megbocsátásban.* Isten mindig kegyelemmel és irgalmassággal hív bennünket. Hallottuk már a próféta panaszában is, és láttuk Isten népe magaviseletében is, hogy vannak olyan pillanatok, amikor az ember már annyira megkeményíti magát, hogy a vigasztalást is elüti önmagától; nem kell a vigasztalás, nem kell a simogató kéz, nem kell a megoldás lehetősége. Azt is láttuk, hogy Isten olykor, a próféta vall erről is, keményen, ítélettel büntette népét a vétkeiért. Egy helyen, éppen itt, az 54. részben azt mondja: *egy rövid szempillantásig elhagytalak, de most nagy irgalmassággal egybegyűjtelek, búsulásom felbuzdultában elrejtettem orcámat egy pillanatig előled, de örök irgalmassággal könyörülök rajtad, ezt mondja megváltó Urad.* De leginkább mégis azt láttuk, hogy Isten teljes szuverenitásában megkérdőjelezhetetlenségében, fenségében mutatkozik be. A filozófussal így mondjuk, ez a pillanat az, amikor be kell látnunk: Istennel szemben soha sincs, nem lehet igazunk. De mégsem azt halljuk ekkor, hogy: „na úgy-e, megmondtam, hogy esendő ember, nem jutsz egyről kettőre!” Ez Madách istene, aki a paradicsomkerti bukás után, amikor kiűzi az embert a történelemből, azt mondja neki: lásd, mit érsz magadban. Ellenkezőleg, Isten itt, a prófétánál azt mondja: nála kész van a kegyelem, ő bővelkedik a megbocsátásban, és megkönyörül azon, aki Hozzá folyamodik. Hogy tehát könnyű legyen Istenhez folyamod-

ni (mert, úgy véljük, nem könnyű), hogy könnyű legyen Isten kegyelmét elkérni (mert nem könnyű!), ezért így szól: *nem az én gondolataim a ti gondolataitok és nem a ti útjaitok az én útjaim*. Ma erről szeretnék néhány szót szólni.

Először a gondolatokról. Amikor a 119. zsoltárt olvastuk, az 59. versben ezt hallottuk: meggondoltam az én útjaimat és lábaimat a Te bizonyosságaidhoz fordítom. A zsoltáros szép, szerelmes vallomása, töredelme azt fejezi ki életének egy adott pillanatában, hogy meggondolta, megfontolta az egész életét és most már Isten bizonyosságaihoz fordítja lépteit. Itt pedig azt mondja a próféta: keressétek az Urat, amíg megtalálható, hívjátok Őt segítségül. Hagyja el a gonosz az útját és a bűnös férfiú gondolatai is térjen az Úrhoz. *Gondoljátok meg* – ezt mondja a próféta is! Ez ugyanaz, amit a zsoltáros egy boldog vallomásban mond ki. Meggondoltam és mivel jól meggondoltam, Istenhez fordultam. Mert ha igaz az, amit a filozófus mond, hogy Istennel szemben soha nincs igazam, akkor annak is igaznak kell lennie, hogy viszont az én igazságom az Istennél van. Meggondoltam hát, Hozzá fordultam. Ám ennek a próféta hívásnak, isteni szónak mélyebb értelmei is vannak, és hadd szóljak ezekről részletesebben.

Először is azzal kell itt szembenéznünk, amit sok biblia-magyarázó ennek az igehelynek a kapcsán részletesen taglal is, és ez bizonyos igaz is, hogy itt tulajdonképpen egy nagy metafizikai beállítást olvashatunk. Azt mondja Isten: nem az én gondolataim a ti gondolataitok, és a ti útjaitok nem az én útjaim, – nos, akkor ez egy jó igehely a filozófusoknak. Csak kettőt hadd idézzek a régiak közül, és érteni fogjuk a biblia-magyarázók hajlandóságát, hogy miért magyarázzák így. Az egyik Platón, aki, amikor a régi görög mítoszokat, meséket, költeményeket magyarázza, sokszor így kérdez: mit gondoljunk róla? – vagyis: mit akar ez jelenteni? És görögül ugyanaz a szó áll ott, mint amivel annak idején Alexandriában a régi zsidó hittudósok Ézsaiás könyvének ezt a részét lefordították. Így is vissza lehetne adni tehát: nem az én akaratom a ti akaratotok, nem az én szándékom a ti szándékatok, vagy megfordítva: az én megfontolásaim nem azonosak a ti akaratotokkal. Jó ez a szó: gondolat! Különösen a magyar nyelvben, mert szinte mindent jelenthet, egészen a létezésünk titkáig elvezet, ahogy Descartes – hadd idézzem a másik filozófust – mondja: gondolkodom, tehát vagyok. Ha gondolkodom, akkor vagyok. Azt, hogy vagyok egyáltalán, azt számomra az bizonyítja, hogy gondolkodom. Ezt már nem ő mondja, én teszem hozzá: amíg gondolkodom, addig vagyok. Nos, sokan úgy értelmezik Ézsaiás prófétánál ezt a helyet, hogy itt Isten, aki – olvastuk is itt korábban – teremtőként, szuverén világúrként, csillagvilágok alkotójaként mutatkozik be, így lép oda népéhez és így vigasztalja őket kollektív szinten. Hogyan? Ahogyan az egymagában szenvedő Jóbót is így vigasztalta – fenségével, hatalmával, világalkotó erejével. Most, mintha azt mondaná népének, sőt, mindenkinék, akit hív, hogy akármit gondoltok, akárhogy gondoljátok – tovább megyek – akárhogy okoskodtok magatokban, az nem az én gondolatom. Mintha Isten és ember kvalitatív különbségét fejezné ez ki. Tehát jelentheti ez azt, hogy Isten végére mehetetlen. Hadd idézzem Immanuel Kantot, aki azt mondta, hogy olyan a tudásunk, mint egy gömb. Amit tudunk, az a gömbben van, amit nem tudunk,

az a gömbnek a felülete. Minél nagyobb a gömb, annál nagyobb a felülete; vagyis minél többet tudunk, annál többet nem tudunk. És ez általános tapasztalata az embernek. Azt hisszük, hogy hihetetlen sok dolgot tudunk már, s, valóban, az ötszáz évvel ezelőtti emberhez képest fantasztikus, mennyi mindent tud az ember. Mégis. Nemrégiben láttam egy tudományos filmet a tengerekről, s ebben elhangzott, hogy a tengerek élővilágát mindezidáig csak egy százalékát tárta fel az ember. S mit tudunk a világegyetemről, meddig jut el az ember mindent letapogató értelme, meggondolása, megfontolása, tudománya, okossága? Nos, mintha a próféta örök bölcsességgel azt mondaná, Isten gondolatai mérhetetlen távolságban vannak az ember gondolataitól. Amiképpen magasabbak az egek a földnél, magasabbak az én gondolataim a ti gondolataitoknál – folytatja majd a példalózást. Ég és föld a különbség. Ezért hát legyenek az eszesek, legyenek alázatosak a bölcsek, fontolják meg a maguk bölcsességét, mert, ahogy Pál apostol mondja a Korinthusi levélben, hogy a Krisztus titka a görögöknek, a bölcseknek, az okosoknak, a meggondolóknak bolondság, ám Isten a világ bolondjait választotta ki magának, hogy megszégyenítse a bölcseket. Nos, lehet ezt a szakaszt így is érteni, és szabad is engednünk ennek az értelmezésnek, különösen ma.

Másodszor, és ez már egészen közel visz bennünket ennek a résznek a mélyebb megértéséhez, azt is láttuk és hallottuk, hogy a próféta krízishelyzetben írja le ezeket az isteni üzeneteket. Nem jó szó ez, hogy helyzet, mert a helyzet csupán mozzanatosságot jelöl, egy adott pillanatot, ahogy mondjuk: most éppen ez a helyzet. De az, amiről itt szó van, inkább kríziseknek a sorozata, egy évtizedek óta tartó nagy válságsorozat Isten népe életében. Hol vannak már itt azok az idők, amikor a próféta arra buzdította Ezékiás királyt - emlékszünk a 37-38. részben olvastuk –, hogy tartson ki, ne adja meg magát, hiába vonult fel ellene Asszíria nagy sereggel, vette körül Jeruzsálem városát, Isten megszabadítja!? Itt már a Babilóniai fogság idejére vonatkoznak a jóvendölések. Jeruzsálem összeomlott, a nép fogságba került, a próféta már arról beszél, hogy eljön az a pillanat, amikor haza lehet térni. Egyszóval, itt nemzedékek mély kríziséről van szó, és ezek azok a helyzetek vagy tapasztalatok, amelyek kapcsán Istennek szinte mintegy védekeznie kell népének a vádjával szemben. Most hadd idézzem a fogság prófétáját, Ezékielt. Az ő idején terjedt el a mondás, közbeszéd lett: *az atyák ették meg az egrest, a fiak foga vásott bele*. Az atyák vétkeztek. Hogy értsük: Ferenc József elrontotta a dolgot, mert hadat üzent, és világháború lett belőle. Tisza István elrontotta, mert bár vonakodott, mégis harcba vetette magát. És mindenki elrontotta 1914-ben, 1915-ben, aztán '17-ben, '18-ban, '19-ben meg '22-ben, – és a mi fogunk vásik bele. Azt mondja Ezékiel prófétával az Isten: *kitörlöm ezt a mondást, mindenki, mindenki a maga vétkéért felel, mindenki a maga vétkéért büntettetik* (Ezékiel könyve 18. rész). Halljuk akkor most Ézsaiást: *keressétek az Urat, amíg megtalálható, hívjátok Őt segítségül, amíg közel van!* Közel van a legnagyobb nyomorúságban is. *Hagyja el a gonosz az ő útját és bűnös a gondolatait, és térjen az Úrhoz és könyörül rajta és a mi Istenünkhöz, mert bővelkedik megbocsátásban.* Ezt mondja az Úr. És valóban, amikor Isten népének a megvertéséből, a megalázottságból, emberileg szólunk, a

kilátástalanságból föl kell állnia, és föl is állhat majd és haza is térhet majd, istenileg szólunk, akkor a döntéshelyzetben, történelmileg is feltárul, mi volt valójában Isten népe gondolata. Ez: az atyák ették meg az egrest, a fiak foga vásott bele. Mi isszuk a régiek bűnének levét. Ez igazságtalan, dobjuk hát ki a szívünkéből a régiek emlékéit, mert az már nem élész bennünk reményt. Bizony, valljuk meg, vannak emlékek, amelyek nem inspirálnak bennünket derült jövőbenzésre, hanem lehúznak, lekötöznek, megsemmisítenek. Dobáljuk ki ezeket – Istennel együtt!

De most azt mondja a próféta, hogy amit Isten felöletek elgondolt, elhatározott, az egészen kétségtelenül nem a ti gondolatotok. Gondol - a szó a héber nyelvben azt is jelenti, hogy kiszámol, mértéket ad, eltervez, fölmér, megfontol. Mindent jelent. Tehát, amit Isten felöletek elgondolt, nem a ti gondolatotok, mert ti még mindig megadjátok magatokat a keserűségnek, a levertségnek, a vigasztalanságnak, a reménytelenségnek. Nem a ti gondolatotok az Isten gondolata, mert ti még mindig azt gondoljátok, hogy az Isten röffel méri a világot, hogy Isten olyan, mint egy, e földi történelmi önkényurak közül, ki addig mér és addig lát, amíg neki mérnek, és amennyi ideje van. Az én gondolataim – mondja az Úr – nem a ti gondolataitok. Ezért mondja Pál apostol is a Római levélben: változzatok meg elmétek megújulása által, és gondoljátok meg, fontoljátok meg, mérlegeljétek, mi az Isten jó, kedves és tökéletes akarata (Rm 12,1-3). Abban a történelmi helyzetben, amelyre a próféta felkészíti népét, vagyis a fogságban, a széthullásban, a megvertségben, mindez egészen közel tud jönni a szívünkhöz. Ez, amit az Úr mond: nem az én gondolataim, a ti gondolataitok. A remény nem lehet reménytelenség, a kegyelem nem csüggedés, a jövő nem gyötrő jelen.

És végül, harmadszor, van ennek az isteni szónak egy egészen mély személyessége is. Mert mondhatjuk arra amit eddig hallottunk, hogy ez történelem, ezek régi dolgok, a régi zsidók története, és esetleg hasonlít hozzá a mi régi történetünk. Mégis, érezzük, mennyire személyes és átható, amit a próféta mond. Nem népről beszél, hanem csak így mondja: a vétkes és bűnös, vagyis az emberről és teremtményről, halandóról és Istenre szorulóról beszél. Azt mondja, hogy: ti, azt mondja, hogy: te! Te éppen, aki benne vagy egy történelmi helyzetben, te éppen, aki ismered ezeket a szép nagy metafizikai és filozófiai igazságokat, és egyébként is, és pornak is tudod magadat, – neked van szükséged Istenre, neked kell megvilágosodnod és megértened, hogy az Ő gondolatai nem a te gondolataid. Mit gondolok én alázatosan, igazán, őszintén, ha ezeket meg kell vallani? Legelembib módon azt gondoljuk, azt gondolom, hogy Isten is csak olyan, mint én. Költőien hadd fogalmazzak Ady Endrével: Az én ügyem a te ügyed. Ügy-e, csak a hangsúlyon múlik: *az én ügyem* a te ügyed. Isten is csak olyan, mint én. És azok a szép elgondolások, eltervezések, mérlegelések, megfontolások, na hát Isten majd mellém áll, Krisztusa az én hűséges kezesem, és mindezek meglesznek... Aztán ágyra tesznek bennünket, hümmögnek felettünk az orvosok, és elkezdhetjük József Attilával mondani a verset: Mért legyek én tisztességes/ Kiterítenek ügyis? Igen, van ennek egy másik fele is, tudom, mindenki ismeri: mért ne legyek tisztességes, kiterítenek ügyis? Nemrégiben egy vitakozást hallottam úgy fél füllel, keresztyének vitakoz-

tak. Disputáltak. Aztán oda lépett közjük egy békítő: hagyjátok, hagyjátok el, ne vitázzatok, nem is kell ezt megoldani, hiszen úgyis mind koporsóba megyünk! Ez lenne az Isten gondolata? Így old meg Isten konfliktushelyzeteket az én életemben? Így rendezi el az én gyötrő gondolataimat? Kiterítenek úgyis, koporsó vár mindannyiunkra, zsupsz be abba a kis kapszulába, aztán visszaadatik a por a pornak...?

Megyek tovább, testvérek. Igazam van! – micsoda erős, széttéphetetlen gondolat ez. És szétrobbantjuk a világot a magunk igazáért. Amikor azt mondja a próféta, *hagyja el a gonosz az ő útját és a bűnös férfiú gondolatait és térjen az Úrhoz, és könyörül rajta és a mi Istenünkhöz, mert bővelkedik a megbocsátásban*, azt a képet tudjuk a magunk szeme elé idézni, mint amikor eltéved valaki. Nem tudom, ki milyen, én eltévedős fajta vagyok; emlékszem, gimnazista koromban, amikor Debrecenből mentem haza Dunántúlra és Budapesten át kellett szállni ha rossz villamosra ültem a Nyugati pályaudvarnál, engem máris kezdhettek keresni országos körözéssel. De mindig azért tévedtem el, mert rösteltem bárkit megkérdezni, merre van az út?! Szerintem, ismeritek ezt az emberfajta. Szerintem, ez magyar fajta. Nem kérdezzünk meg mi senkit. És mintha ezt a képet idézné a próféta: benne vagy a legteljesebb eltévelyedettségekben, és hol erre mész, hol arra mész, hol így fontolsz, hol úgy fontolsz, és már az egész világot vád alá állítottad. Az Istent is vád alá állítottad – mégsincs kiút, nincsen kiút. És most azt mondja az Úr, hogy hagyjátok már a gondolataitokat és a megfontolásaitokat, az én gondolatom – mondja az Úr – nem az, amit ti gondoltok. Az én gondolatom a megigermelés, a megkegyelmezés, az élet megújítása, a szívek és a lelkek fölemelése, a fogságból való hazatérés, a halálból való föltámadás, a bűnből igazságra való találás, – ez az én gondolatom. Nem azt mondja Isten, hogy nincsen utad, nincsen gondolatod, hogy üresfejű volnál és tapasztalatlan. Nehezebbet mond, hogy amit végigjártál, amit megtapasztaltál, amit meggondoltál, az mind együtt olyan messze van Istentől és Isten gondolataitól, mint az ég a földtől.

Amikor az Úr Jézus imádságát mondjuk, ott forog a szívünkben ez a kérés is: legyen meg a Te akaratod, mint a mennyben, úgy a földön is. Nos, erről beszél a próféta. Kijelentő módon. És ha a próféta erről beszél, akkor csendesítsük meg a szívünket, és tartsunk a próféta szavának a fényében önvizsgálatot is. Sokszor ezt, hogy legyen meg a Te akaratod, mint a mennyben, úgy a földön is, mi a legnagyobb lemondással szoktuk mondani: hát akkor legyen...! Úgy se lehet másképp, hát akkor legyen meg az Isten akarata! Elvesztettem valamit, tönkre ment valaki, elvesztettem valakit, lezárult egy út, összeomlott valami, – legyen meg az Isten akarata. Micsoda véghetetlen lemondást tudunk ebbe belesóhajtani! De fordítva: nem tudom, érzitek-e, hogy milyen véghetetlen nyitás van a próféta szavában, amikor hívogat, amikor azt mondja, hát gyertek! Így kezdődik az 55. rész: *Mindnyájan, akik szomjúhoztok, gyertek e vizekre, ti is, akiknek nincsen pénzetek, gyertek, vegyetek és egyetek. Gyertek, vegyetek pénz nélkül és ingyen bort és tejet, miért adtok pénzt azért, ami nem kenyér és gyűjtött kincseket azért, ami meg nem elégítet, hallgassatok rám, hajtsátok ide füleiteket, gyertek énhozzá, hogy éljen lelketek és szerzek veletek örök szövetséget.* Legyen meg a Te akaratod! Hát ez a szent hí-

vása Istennek, szinte így mondanám: ez Isten epekedése utánunk! Hol lehetne ez csupa-csupa lemondás? Vagy valami véghetetlen labirintusba hívogat bennünket Isten, ahonnan nincsen kiút? Nem éppen fordítva? Kálvin olyan szépen mondja Istennek ígéjéről, amelyben Isten örök gondolatát (akaratát) olvashatjuk, hogy ez olyan, mint amikor betéved az ember a saját élete labirintusába, és nem talál ki belőle. De van egy fonal, egy vezérfonal, egy útmutató, egy tanácsoló. Ez az Isten ígéje. És hova hív az Ige, hova hív a prófétai szó? Magához Istenhez.

Ezt az ígéretet fűzi hozzá: *mert amint leszáll az eső és a hó az égből és oda vissza nem tér, hanem megöntözi a földet és termővé, gyümölcsözővé teszi azt és magot ad a magvetőnek, és kenyeret az éhezőknek, így lesz az én beszédem, ami számból kimegy, nem tér hozzám üresen, hanem megcselekszi, amit akarok és szerencsés lesz ott, ahová küldöttem.* Emlékszünk, a múlt alkalommal, amikor olvastuk az Úr szenvedő szolgájának énekét, akkor azt mondtam, ez egy panaszének, hiszen azt mondja a szolga, így kezdi: *ki hitt a mi tanításunknak?* Most mintha itt, ennek a hosszú éneksorozatnak a végén az Úr a prófétának is felelne, mintha őt is vigasztalná. Mert neki is szól ez a szép hasonlat, – így van az Isten beszéde, mint a tavaszi eső, nem tér vissza üresen az égbe, hanem: megtermékenyíti a földet. Kicsirázik a vetés és a vetésből aratása lesz a vetőnek és kenyere az éhezőknek. És lám, a panaszos prófétát is, meg a panaszos Úr szolgáját is hívogatja, és hívogat minden panaszost is, akiket annyi hévvel hívogatott már annyiszor, és bennünket is hívogat az Isten igazságos életéhez. Így lesz az én beszédem, mondja, amely számból kimegy, nem tér hozzám üresen, hanem megcselekszi, amit akarok és szerencsés lesz ott, ahová küldöttem. Isten gondolata ez. Kérdezzük mi is, mit jelent ez, mit akar ez jelenteni? Nos, ezt jelenti: megirgalmazok, megkegyelmezek, sőt, itt vagyok, hogy megirgalmazzak és megkegyelmezzek. Ki-ki, ahogy van, bajban, betegségben, nyomorúságban, elesettségben, bizonytalanságban, összekuszált életében, megalázottságban, elesettségben, egyszóval véghetetlen istenszomjúságban, gondolja meg útját, s térjen az Úrhoz. Keressétek az Urat, amíg közel van, hívjátok Őt, amíg megtalálható. Ámen

Imádkozzunk!

Add nekünk Urunk Szentlelkedet, hogy megvizsgálhassuk jó, kedves és tökéletes akarodat. Adj nekünk megfontolást, hogy meglássuk és megértsük, milyen magasak és mégis milyen közeliak a Te gondolataid. Milyen nagy szeretettel és irgalmassággal hordozol és hívsz bennünket az új életre. Add, hogy meggondoljuk útjaidat, minden utunk közepette, add, hogy meggondoljuk gondolataidat, és leginkább, amikor olyan véghetetlenül magunkra maradunk és csak magunk gondolatai közepette őrlődünk. Add, hogy meggondoljuk, hogy Nálad kész a kegyelem és a gyógyulás. Így könyörgünk betegeinkért, buzgó reménnyel és boldog bizalommal! Add, hogy meggondoljuk, Te vagy az élet Ura, hogy Nálad és benned, Krisztusunk által vigasztalást találjunk. Add, hogy meggondoljuk, nem a magunk igazságára vezetsz bennünket, hanem a Te öröktől elkészített igazságodra. Hadd könyörögjünk így egész nemzetünkért, add, hogy meggondoljuk Urunk, hogy Te teremtettél, Te váltottál meg és Te teremtesz bennünket újjá, – új életre. Így hor-

dozzuk imádságunkban minden embert, hogy kegyelmedet Krisztusunkban megismerhesse, drága szent evangéliumodat befogadhassa, és Benned boldog életet élhessen. Add, hogy meggondoljuk Mennyei Atyánk, minden elmondott imádságunkat, benne foglalt szavainkat és gondolatainkat. Add, hogy egész életünket Rád bízassuk, Benned reménykedhessünk, és járassunk azon az úton, amely életre és üdvösségre vezet. Krisztusért hallgass meg bennünket. Ámen